

Nr 241

Av herr **Gustafsson** i Uddevalla m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till vissa privatskolor.

(Lika lydande med motion nr 197 i Första kammaren)

Ur anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa internatskolor utgår för närvarande statsbidrag till Restenässkolan i vad avser tre- och fyraårig realskola samt en förberedande klass, till Viggbyholmsskolan i vad avser fyraårigt gymnasium, till Solbacka läroverk, Sigtunaskolan samt Marianne-lundsskolan i vad avser treårig realskola. Bidraget utgår med tre kr. per elev och dag av läsåret.

De senaste årens stora kostnadsökningar har varit kännbara för ovan nämnda internatskolor, enär en så betydande del av deras utgifter måste täckas genom skolavgifter. Besparingar t. ex. genom rationaliseringar har ej i nämnvärd utsträckning kunnat göras. Lönerna är avtalsmässiga och följer statliga eller däremot svarande normer. En minskning av antalet anställda kan icke äga rum utan avsevärt förfång för den utbildning, uppfostran och omvårdnad, som beredes eleverna vid dessa skolor.

Fastighetsunderhåll har fått begränsas till oundgängliga reparationer och ofta fått ske på bekostnad av medel vilka bort komma utbildningen till godo i form av moderna pedagogiska hjälpmedel (audiovisuell utrustning, laborationsmateriel m. m.).

Redan nu har skolorna tvingats uttaga sådana skolavgifter att dessa i stort sett kan bestridas endast av målsmän med särskilt goda ekonomiska förutsättningar eller under stora uppoffringar. Värdet av internatskolornas verksamhet är allmänt erkänt. 1957 års skolberedning uttalar bl. a.: »De privata internatskolorna fyller en ur det allmännas synvinkel viktig funktion, och enligt beredningens mening är det önskvärt att dessa skolor fortsätter sin verksamhet, och något hinder mot att nya dylika skolor upprättas hör heller ej föreligga allteftersom behov härav kan uppstå. Detta förutsätter emellertid, att dessa skolor alltjämt får bidrag från det allmänna även i de fall då skolans organisation och verksamhet i allt väsentligt överensstämmer med grundskolans . . . Det finns vissa grupper elever för vilka det allmänna skolväsendet passar mindre väl. Dit hör främst barn till målsmän, som på grund av arbete eller studier vistas utomlands under längre eller kortare tid och för vilka barnens skolgång icke kan ordnas i det främmande landet. Hit kan också i vissa fall höras barn till utlänningar, som vistas i Sverige för uppdrag eller studier och vilka på grund av sin verk-

samhet inte kan ha stadigvarande vistelseort i landet. Vidare kan hit räknas barn från splittrade hem, för vilka vederbörande förmyndare eller barnavårdsnämnd inte utan synnerliga besvär kan ordna skolgången på barnets gamla hemort. Till gruppen bör därutöver räknas ett antal barn och ungdomar, som på grund av skilda omständigheter kan behöva ett radikalt miljöbyte än vad överflyttning till annan skola på eller i närheten av hemorten erbjuder. För samtliga dessa elever gäller, att de har behov av en omvårdnad i samband med skolgången, vilken förutsätter att de inackorderas eller tas om hand i internat.»

Skolöverstyrelsen har enligt bilaga 10 till statsverkspropositionen under punkt 126, Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor föreslagit att Restenässkolan, Viggbyholmsskolan, Solbacka läroverk, Sigtunaskolan och Mariannelundsskolan — beträffande den senare även den tvååriga realskolan — inordnas under denna punkt.

Därest denna framställning ej skulle kunna bifallas hemställer skolöverstyrelsen under punkt 128, Privatskolor: Bidrag till vissa internatsskolor m. m. alternativt att statsbidraget måtte utgå med ett till kr. 3: 50 för elev och dag förhöjt belopp.

Kungl. Maj:t tillstyrker icke någotdera av dessa skolöverstyrelsens förslag utan hemställer att bidrag måtte utgå enligt oförändrade grunder.

Den allmänna kostnadsökningen måste emellertid under dessa förutsättningar medföra ytterligare avgiftshöjningar, vartill kommer de ökade kostnader, som en anpassning av undervisningen till den nya skolformen medför. På grund härav och under hänvisning till vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen beträffande åttonde huvudtiteln, punkterna 126 och 128, måtte besluta i enlighet med skolöverstyrelsens förslag, nämligen

i första hand att Restenässkolan, Viggbyholmsskolan, Solbacka läroverk, Sigtunaskolan och Mariannelundsskolan — beträffande den senare även den tvååriga realskolan — inordnas under anslaget Privatskolor: Bidrag till vissa privatskolor;

i andra hand att, för det fall att förslaget om inordnande under anslaget Bidrag till vissa privatskolor ej kan bifallas, statsbidraget till dessa skolor — beträffande Mariannelundsskolan även den tvååriga realskolan — skall utgå med ett till 3 kr. 50 öre för elev och dag förhöjt belopp.

Stockholm den 24 januari 1963

Gunnar Gustafsson

i Uddevalla

Lennart Mattsson

Yngve Hamrin

Carl E. Johansson

Ernst V. Staxäng

Wald. Svensson

Evert Svensson

Olof Johansson

David Gomér

Gunnar Helén